

Ref.:
24/00729-6 / 2.1.1Dato:
03.03.2025Saksbehandler:
Edda Bæk

Høring av søknad om tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av radioaktive stoffer fra Rare Earths Norway

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) har mottatt søknad om tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av radioaktive stoffer i forbindelse med mineraluttak i Tufstollen i Fen, fra Rare Earths Norway (REN). Søknaden er lagt ut på offentlig høring, og eventuelle uttalelser må sendes innen **04.04.25**.

DSA viser til søknad mottatt 21.03.2024 om tillatelse til utslipp av radioaktive stoffer fra Rare Earths Norway (REN) og etterspurt informasjon mottatt 18.09.2024 og 18.11.2024.

Bakgrunn

REN søker om tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av radioaktive stoffer til vannavløp i forbindelse med prøveuttak av mineraler i Tufstollen i Fen, Nome kommune. Virksomheten skal ta ut inntil 6000 tonn (2000 m³) malm som inneholder sjeldne jordartselementer, inkludert radioaktive stoffer. Uttaket skal foregå i en gammel gruvegang og vil føre til utslipp av radionuklider via vann til Norsjø og til luft. Dette er et prøveuttak som skal vare i en begrenset periode.

Vann som påvirkes av uttaket vil samles opp og ledes til et vannreanseanlegg, som består av flere rensetrinn. Trinnene vil redusere suspendert stoff, olje og radionuklider i vannet. Målet er at så mye som mulig av vannet skal resirkuleres og gå inn i prosessen igjen. Vann som ikke resirkuleres og slippes ut fra reanseanlegget skal kontrolleres jevnlig ved utslippspunktet i Norsjø. De omsøkte utslippsmengdene til vann er beregnet ut fra innhold av radioaktive stoffer i vann som renner ut av Tufstollen i dag multiplisert med årlig vannmengde som renner ut fra stollen til Norsjø. Aktiviteten til utslippet er basert på målinger utført av IFE. Virksomheten tar utgangspunkt i «worst case scenario» og at deres aktivitet vil føres til 20% økning i utslippene fra stollen, sammenlignet med dagens utslipp. Måleresultatene er derfor litt multiplisert med 1,2 for å komme frem til de omsøkte utslippsmengdene.

Virksomheten søker om tillatelse til utslipp av følgende radionuklider til vann (se tabell 1 for omsøkt årlig utslippsmengde):

- Polonium-210 (Po-210)
- Bly-210 (Pb-210)
- Thorium-228 (Th-228)
- Thorium-230 (Th-230)
- Thorium-232 (Th-232)
- Uran-234 (U-234)
- Uran-235 (U-235)
- Uran-238 (U-238)
- Radium-226 (Ra-226)
- Radium-228 (Ra-228)

Tabell 1: Omsøkt årlig utslippsmengde til vann fra prøveuttaket.

Postadresse *Postal address:*
Postboks 329 Skøyen
NO-0213 Oslo, Norway

T +47 67 16 25 00
F +47 67 14 74 07

Besøksadresse *Office:*
Grini næringspark 13
1361 Østerås, Norway

dsa.no
dsa@dsa.no

Swift address: UNBANOKK
Bankkonto *Bank account:*
8276 01 00494

IBAN: NO76 8276 01 00494
Org.nr.: 867 668 292

Nuklide	Omsøkt utslippsmengde, MBq/år
Po-210	3,2
Pb-210	2,4
Th-228	2,4
Th-230	0,3
Th-232	1,2
U-234	235,3
U-235	4,1
U-238	94,4
Ra-226	3,7
Ra-228	32,5

For å oppnå akseptable nivåer av radon, jf. Retningslinjer fra Arbeidstilsynet, planlegges det å sette opp tvungen ventilasjon i gruvegangen. Luften inne i gruvegangen inneholder radon sånn det er i dag, og virksomheten oppgir at deres virksomhet ikke vil forurense luften ytterligere. Omsøkte utslippsmengder til luft er derfor kun basert på målinger av radon og lufthastighet i gruvegangen, utført av REN.

Virksomheter søker om tillatelse til utslipp av følgende nuklider til luft (se tabell 2 for omsøkt årlig utslippsmengde):

- Radon-222 (Rn-222)

Tabell 2: Omsøkt årlig utslippsmengde til luft fra prøveuttaket.

Nuklide	Omsøkt utslippsmengde, GBq/år
Rn-222	164,4

REN har vurdert radoneksponeringen til de nærmeste boligene, og konkluderer med at aktiviteten ikke vil føre til økte radoneksponeringer til disse boligene. De har også vurdert radoneksponeringen til allmennheten, og sier at det ikke er realistisk at allmennheten vil oppnå en tilleggsdose på 0,25 mSv/år (dosegrensen for ikke-yrkeseksponerte og allmennheten som virksomheten må ta hensyn til, jf. Forskrift om strålevern og bruk av stråling (strålevernforskriften). § 6).

Virksomheten oppgir at deres vurderinger av effekten på plante- og dyreliv i Norsjø viser at det er svært lite sannsynlig at utslippene vil ha noen negativ effekt.

Se søknaden og tilleggsinformasjon for mer informasjon om prosjektet.

For ytterligere opplysninger viser vi til søknaden og annen tilhørende informasjon som finnes på våre nettsider, www.dsa.no under menyfanen «Høringer og tillatelser». Deler av søknaden og tilhørende informasjon er unntatt offentlighet i henhold til offentleglova § 13 jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2. DSA har vurdert om det likevel skal gis helt eller delvis innsyn i de delene av søknaden som er unntatt offentlighet i tråd med offentleglova § 11, men har kommet frem til at behovet for unntak veier tyngre enn hensynet til offentliginnsyn.

Vi ber om at eventuelle uttalelser sendes til dsa@dsa.no med referansenummer 24/00729 senest innen 04.04.25. Uttalelsene vil bli vurdert i forbindelse med behandling av søknaden.

Med hilsen

Direktoratet for
strålevern og atomsikkerhet

Norwegian Radiation
and Nuclear Safety Authority

Hilde Knapstad
Seksjonssjef

Edda Bæk
Rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Liste over kopimottakere:

DIREKTORATET FOR MINERALFORVALTNING MED BERGMESTEREN FOR SVALBARD, Marte Kristoffersen
STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK, Siv Hege Wang Grøvo
NOME KOMMUNE, Per Varøy
RARE EARTHS NORWAY AS, Svetlana Rotaru
MILJØDIREKTORATET, Kari Kjøningsen
SKIEN KOMMUNE, Silje Nesheim Haugane
SKIEN KOMMUNE, Rune Sigurd Sundvall
TELEMARK FYLKESKOMMUNE, Sven Dahlgren